

Michaela Filipi: *Básnické dílo Františka Hrubína pro dospělé*

oponentský posudek disertační práce

Na samý úvod bych rád předeslal, že disertační práci Michaely Filipi považuji za relevantní příspěvek k hrubínovskému zkoumání v české literatuře. Též bych se rád zdržel formálního popisu práce a její struktury, neboť ten vyplývá z přiloženého autoreferátu. Budu se tedy přímo věnovat aspektům, které považuji za diskutabilní, a to nikoli pouze v negativním smyslu slova..

Práce má ambici revidovat dosavadní pohled na zařazení díla Františka Hrubína do české poezie. Za tím účelem využívá lingvoliterární metodu Alexandra Sticha, důkladně představenou a popsanou v příslušné kapitole. Této metody je dále v práci užito adekvátně a závěry jsou jistě plauzibilní.

Ovšem za problematickou považuji už první větu práce, která nabízí tezi, s níž není snadné se ztotožnit, a sice, že „František Hrubín je od svého vstupu do literárního života v meziválečné době považován za představitele katolické poezie.“ Zvolené pasivum zastírá, kým a proč je Hrubín za představitele katolické poezie považován. Na straně 9 se nabízí vysvětlení v podobě složení poroty vyzdvihnuvší rukopis Hrubínovy prvotiny *Zpíváno z dálky* (F. X. Šalda, Albert Vyskočil, Bedřich Fučík).

Otázka definice katolické poezie vyvstává takto palčivě zejména proto, že sama autorka k ní nezaujímá jednoznačný postoj, když polemizuje např. s Martinem C. Putnou. V práci, která chce zařazení Hrubína mezi katolické básníky revidovat, tedy postrádám vymezení pojmu „katolická poezie“, jak mu autorka práce sama rozumí. Navíc, jak sama autorka opakovaně upozorňuje, je zařazení Hrubína mezi katolické básníky obecně diskutabilní a nejednoznačné, zejména vzhledem k jeho příklonu k poezii „socialistické“ (opět cituji z práce) po druhé světové válce. Náleželo by tedy vysvětlit i spojení „socialistická poezie“. Při obhajobě práce proto očekávám vysvětlení pojmu „katolická poezie“, případně jeho vztahu k poezii spirituální, kam by Hrubín mohl být bezesporu rovněž řazen.

Celková interpretace Hrubínova díla úhelným kamenem touhy po harmonii, již vnější okolnosti nenapomáhají, je jistě na místě, avšak přiznejme si, že není zas tak objektivní. Nicméně zajímavá a relevantní jsou v tomto kontextu svědectví samotného autora. Na s. 17 se o Hrubínovi jeho vlastními slovy dovídáme následující: „Mám rád harmonii a život mě už přes padesát let z té náklonnosti vyvádí, ale já se nechci dát. Na druhé straně ‘každý vraždí,

co má rád.' Tak tu harmonii vybírám, ale zase se k ní vzpínám a dávám to dohromady. Je to možná trochu směšný zápas, ale všechno, co jsem napsal, vzniklo z něho." Bohužel tento citát je kompletně převzat z publikace Ivy Málkové a takto je i označen, není tedy jasné, kdy a v jakém kontextu je Hrubín pronesl.

Poněkud neorganicky, neboť nevysvětleně působí ke konci práce exkurz v podobě textologické analýzy skladby *Lešanské jesličky*. V kontextu práce není textologická analýza, byť brilantní, ani nutná, ani přínosná. Vnětextové vysvětlení se přesto nabízí: autorka tuto část dříve publikovala jako časopiseckou studii. Po stránce formální upozorňuji na skutečnost, že autorka na titulním listu práce (ani nikde jinde v práci samotné, respektive v její elektronické podobě) neuvádí své jméno, což bych očekával. Dále relativně často mezi slovy chybí mezera. Pravopisné chyby se objevují jen zřídka.

Přes všechny uvedené výhrady práci považuji za adekvátní výstup doktorského studia a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze dne 22. července 2021

doc. Mgr. Radek Malý, Ph.D.